

**قانون اصلاح خدمت خارج از مرکزپزشکان و دندانپزشکان
و داروسازان مصوب ۳-۴ ۱۳۶۰ و اصلاحیه های بعدی**

ماده ۱- کلیه پزشکان عمومی و متخصص و دندان پزشکان و داروسازان در صاحبان حرف وابسته پزشکی به تفصیل آین نامه اجرایی وزارت بهداری که از تاریخ تصویب این قانون در مرکز آموزشی مربوطه داخل و خارج از کشور فارغ التحصیل می شوند (به استثنای کادرهای ثابت نیروهای مسلح جمهوری اسلامی) ملزم به انجام خدمت خارج از مرکز به مدت ۵ سال در هر نقطه از کشور به غیر از تهران و شهرهایی که دارای دانشکده های پزشکی و دندان پزشکی و داروسازی است می باشند.

تبصره ۱- پزشکان و دندان پزشکان و داروسازانی که دارای پروانه دائم پزشکی می باشند از شمول این قانون مستثنی می باشند.

ماده ۲- شهرستان های کرج، شمیران، لواستان، روبار قصران، شهرری، ورامین، رودهن، آبعلی، دماوند، شهریار و توابع هر یک از شهرستان ها و بخش های مذکور و همچنین شهرستان قزوین از لحاظ خدمت پزشکی و دندان پزشکی و داروسازی خارج از تهران محسوب نمی شود.

ماده ۳ اصلاحی - در موارد استثنایی جهت تأمین کادر آموزشی مورد نیاز مرکز آموزشی، مرکز مذکور می توانند حداقل ده درصد از فارغ التحصیلان واحد صلاحیت هر یک از رشته های گروه پزشکی و صاحبان حرف وابسته پزشکی را که دارای نمرات بالاتری هستند، استخدام نمایند.

هر دو سال کار تمام وقت در مؤسسه آموزشی برای اینگونه افراد معادل یک سال خدمت خارج از مرکز و خدمت نیروی انسانی درمانی و بهداشتی محسوب می شود.

تبصره ۱- خدمت در حومه شهرهایی که دارای دانشکده های پزشکی، دندان پزشکی و داروسازی می باشند جزء خدمت خارج از مرکز محسوب نمی شود.

تبصره ۲- در موارد استثنایی جهت استخدام بعضی محققین و مدرسین مورد نیاز مرکز آموزشی کشور از میان فارغ التحصیلان متخصص داخل یا خارج از کشور که خدمت موضوع این قانون را انجام نداده اند، با تصویب کمیسیون مشترک بهداری و آموزش عالی و مجلس شورای اسلامی، مجوز استخدام تحصیل خواهد شد.

× تبصره ۳- در هر سال حداقل ده درصد از فارغ التحصیلان هر یک از رشته های گروه پزشکی که در امتحانات دوره دستیاری پذیرفته می شوند، براساس آین نامه ای که توسط وزارت فرهنگ و آموزش عالی و بهداری تهیه خواهد شد، مجاز خواهد بود، قبل از انجام خدمت وظیفه عمومی، خدمت نیروی انسانی درمانی و بهداشتی و خدمت خارج از مرکز به تحصیلات خود در یکی از رشته های تخصصی ادامه دهند.

× تبصره ۴- متخصصین ایرانی در رشته های گروه پزشکی مقیم خارج از کشور که برای مدت حداقل دو ماه جهت ارائه خدمات بهداشتی، درمانی و آموزش پزشکی به دعوت وزارت بهداشت یا فرهنگ و آموزش عالی و یا دانشگاهها (پس از کسب مجوز از وزارت خانه مربوطه) وارد کشور می شوند، در این مدت مشمول خدمات مذکور در لایحه خدمات نیروی انسانی و خارج از مرکز و یک ماهه نیستند و خروج نامبرگان از کشور از این لحاظ بلامانع است.

ماده ۴- دستیاران در مدتی که به خدمت تحصیل تحصل اشتغال دارند کماکان مشمول تبصره ماده ۴ قانون تربیت پزشک مصوب سال ۱۳۳۸ خواهند بود و برای آنان پروانه موقت فقط به منظور خدمت در مرکز درمانی که در آن به خدمت دستیاری اشتغال دارند صادر و حق دایر کردن مطب در بخش خصوصی را ندارند.

ماده ۵- پزشکان و دندان پزشکان و داروسازانی که در روستاها و بخش های مناطق محروم (به تفصیل آین نامه الحاقی وزارت بهداری) خدمت نمایند، سه سال خدمت در مناطق فوق معادل پنج سال محسوب می گردد.

تبصره ۴ سال خدمت در شهرهای مناطق محروم معادل پنج سال خدمت خارج از مرکز خواهد بود.

ماده ۶- خدمت زیر پرچم پزشکان و دندان پزشکان و داروسازان به شرط آن که در حرف پزشکی و با توجه به مواد ۲ و ۵ این قانون انجام پذیرد، جزء مدت خدمت خارج از مرکز موضوع ماده ۱ محسوب خواهد شد.

تبصره - نظر به این که طبق قانون القاء خدمات اجتماعی زنان مصوب ۱۵/۱۲/۱۳۵۷ زنان از خدمت زیر پرچم معاف می باشند، لذا، خدمت خارج از مرکز در مورد زنان پزشک و دندان پزشک و داروساز و صاحبان حرف وابسته پزشکی به مدت سه سال با توجه به ماده ۲ و ۵ این قانون خواهد بود.

ماده 7- مشمولان این قانون قبل از انجام خدمت مذکور مجاز به خروج از کشور نمی‌باشند (به استثنای بیماری و حج) و تحويل مدارک تحصیلی یا تأییدیه آن به وسیله مؤسسات آموزشی و مقامات صالحه دیگر موكول به انجام خدمت موضوع این قانون خواهد بود.

××تبصره 1- اعزام مشمولین این قانون به خارج از کشور برای تأمین کادر هیئت علمی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی قبل از انجام خدمت خارج از مرکز و سربازی با تصویب وزیر فرهنگ و آموزش عالی و وزیر بهداری مجاز خواهد بود.

××تبصره 2- مشمولان تبصره يك اين ماده مکلفند در قبال اخذ مرکز تحصیلی یا تأییدیه و به منظور انجام تعهدات موضوع این قانون و اصلاحیه‌های آن، با تشخیص و تأیید وزارت فرهنگ و آموزش عالی، تضمین کافی به وزارت‌خانه مذکور بسپارند.

ماده 8- قانون خدمت نیروی انسانی، بهداشتی و درمانی کشور مصوب 1358/9/24 شورای انقلاب به قوت خود باقی است و جزء خدمت خارج از مرکز محسوب خواهد شد.

تبصره - کلیه کسانی که قبل از تصویب لایحه قانونی موضوع ماده 8 همین طرح خدمت وظیفه و خارج از مرکز خود را به مدت سه سال در نقاط محروم و نیازمند انجام داده‌اند، از شمول قانون مذکور مستثنی خواهند بود.

ماده 9- از تاریخ تصویب این قانون صدور پروانه (موقت و دائم) برای اشتغال به حرف پزشکی و وابسته به پزشکی به عهده وزارت بهداری می‌باشد.

ماده 10- با تصویب این قانون کلیه قوانین مغایر ملغی الاثر خواهد بود.

ماده 11- وزارت بهداری مکلف است ظرف مدت سه ماه از تاریخ تصویب این قانون آیین‌نامه‌های اجرایی لازم را تهیه و به موقع اجرا گذارد.

×- اصلاحات مصوب 1363/1/28 مجلس شورای اسلامی.

××- اصلاحات مصوب 1363/2/18 مجلس شورای اسلامی.

آیین‌نامه اجرایی قانون اصلاح خدمت خارج از مرکز پزشکان، دندان پزشکان
و داروسازان مصوب 1360/3/4

ماده يك آیین‌نامه قانون اصلاح خدمت خارج از مرکز پزشکان - دندان پزشکان داروسازان مصوب 60/3/4
مشمولان این قانون عبارتند از:

پزشک عمومی - دندان پزشک - داروساز و پزشکان متخصص - متخصصین علوم آزمایشگاهی و دکترای علوم آزمایشگاهی و فوق دیپلم و بالاتر در رشته مامایی.

تبصره 1- با استناد ماده 1 قانون، کادرهای ثابت نیروهای مسلح جمهوری اسلامی از خدمت خارج از مرکز موضوع قانون مستثنی هستند و کماکان مشمول مقررات و قوانین قبلی می‌باشند.

تبصره 2- گروه پزشکی کادرهای ثابت نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران در صورت استعفا یا اخراج از خدمت نیروهای مسلح قبل از خاتمه خدمت موضوع تبصره 1 ماده فوق باید بقیه خدمت پنج ساله خود را برابر مفاد این قانون انجام دهند.

ماده 2- محققین و مدرسین فعالی که براساس ماده 3 قانون با تصویب کمیسیون مشترک بهداری و آموزش عالی به استخدام مراکز آموزشی درمی‌آیند در مدت پنج سال خدمت اولیه حق اشتغال به کار در بخش خصوصی و دایر کردن مطب را ندارند و ضمناً در صورت استعفا یا به هر علتی که به وجودشان در مراکز آموزشی نیازی نیاشد بقیه خدمت پنج ساله خود را برابر مفاد قانون انجام خواهند داد. این مدت جزو خدمت خارج از مرکز اطبا فوق محسوب خواهد شد.

تبصره - اعضای کمیسیون مشترک بهداری و آموزش عالی موضوع مندرج در ماده 3 قانون به شرح زیر می‌باشد:

وزیر بهداری - وزیر فرهنگ و آموزش عالی - معاون بهداشتی وزارت بهداری - معاون آموزشی و پژوهشی وزارت بهداری - دبیر شورای تخصصی وزارت فرهنگ و آموزش عالی - معاون آموزشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی.

یک نفر دبیر کمیسیون به انتخاب وزیر بهداری از بین شاغلین وزارت بهداری.

دبیر کمیسیون مسئول ابلاغ کتبی نظر موافق یا عدم موافقت کمیسیون به مؤسسه مقاضی می‌باشد.

ماده 3- با توجه به ماده 5 قانون و تبصره ماده مذکور کلیه روستاهای و بخش‌های کشور به استثنای نقاط مندرج در بند الف همین ماده جزء مناطق محروم به شمار می‌روند و سه سال خدمت موضوع قانون در آنها معادل 5 سال محاسبه خواهد شد.

الف - روستاهای و بخش‌های شهرستان‌های تهران، کرج، شمیران، لواستان، رودبار، قصران، شهرری، ورامین، رودهن، آبعلی، دماوند و شهریار و همچنین شهرستان قزوین.

روستاهای و بخش‌های حومه شهرهایی که دارای دانشکده پزشکی، دندان پزشکی، و داروسازی می‌باشند.

- روستاهای و بخش‌های به شرح مندرج در جزو پیوست.

ب - شهرهای مندرج در جزو پیوست محروم تلقی می‌شوند و چهار سال خدمت در آنها پنج سال منظور خواهد شد.

تبصره 1- فهرست مناطق مندرج در بندۀای الف و ب هر پنج سال یک بار توسط وزارت بهداری تعیین و مشخص می‌گردد. بدیهی است در صورتی که لیست جدیدی اعلام نشود ضوابط قبلی به قوت خود باقی خواهد بود.

تبصره 2- مدت خدمت مشمولین قانون، شاغل در بخش هایی که براساس ضوابط وزارت کشور تبدیل به شهر می‌گردند و جزو مناطق شهری محسوب خواهند شد براساس بخش محاسبه می‌گردد.

تبصره 3- در صورت بروز حوادث غیر مترقبه نظیر سیل، زلزله و جنگ در مناطق غیر محروم که منجر به ایجاد تغییرات مؤثر در محیط می‌گردد مناطق مزبور برحسب مورد با تشخیص وزارت بهداری و برای مدتی که اعلام می‌گردد جزء نقاط محروم تلقی شده و مدت خدمت مشمولین براساس ماده 5 و تبصره همین ماده قانون محاسبه خواهد شد.

ماده 4- خدمت زیر پرچم پزشکان، دندان پزشکان، داروسازان مشمول قانون چنانچه در حرف پزشکی و در نقاطی که خارج از مرکز تلقی می‌شود انجام پذیرد با توجه به رعایت ماده 5 قانون و تبصره آن جزو خدمت خارج از مرکز محسوب می‌گردد.

ماده 5- به منظور اجرای ماده یک قانون دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی که آموزش مشمولین قانون را به عهده دارند مکلف اند یک نسخه از صورت اسامی فارغ التحصیلان خود را از طریق وزارت فرهنگ و آموزش عالی به وزارت بهداری ارسال دارند.

وزارت بهداری صورت مزبور را به منظور جلوگیری خروج از کشور مشمولین موضوع ماده 7 قانون به اداره گذرنامه جمهوری اسلامی ایران ارسال خواهند نمود.

تبصره 1- مشمولین بیمار با تأیید شورای عالی پزشکی وزارت بهداری طبق مقررات مربوطه مجاز به خروج از کشور می‌باشند.

تبصره 2- متقاضیان حج مشمول قانون از لحاظ انجام مناسک حج تابع موازین شرعیه خواهند بود و خروج مشروط به اجازه وزارت بهداری می‌باشد.

ماده 6- کلیه کسانی که قبل از تصویب لایحه قانونی موضوع ماده 8 قانون خدمت سربازی و خارج از مرکز را به تفکیک یا تواناً به مدت سه سال در نقاط محروم و نیازمند انجام داده‌اند از شمول قانون مذکور مستثنی هستند.

تبصره 1- در اجرای تبصره ماده 8 قانون خدمت در کلیه نقاط کشور به استثنای شهرهای شمیران، کرج، ورامین، شهرری، رودهن، آبعلی، دماوند، فیروزکوه، تهران و شهرهایی که دارای دانشکده پزشکی، دندانپزشکی، داروسازی

و دامپزشکی می‌باشند خدمت در نقاط محروم و نیازمند محسوب خواهد شد. به شرطی که در بهداری یا یکی از مؤسسات درمانی کشور خدمت کرده باشند (با تأیید بهداری محل).

تبصره 2- طبق ماده 6 لایحه مصوبه 58/6/26 شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران کسانی که در شهرستان کرج به خدمت اشتغال داشته‌اند چنانچه خدمتشان مورد تأیید بهداری محل باشد از شمول تبصره 1 مستثنی هستند.

تبصره 3- کسانی که کمتر از سه سال خدمت پزشکی موضوع تبصره ماده 8 قانون را انجام داده‌اند بقیه مدت خدمت را برطبق ماده 3 همین آیین‌نامه انجام خواهند داد.

ماده 7- آیین‌نامه اجرایی صدور پروانه پزشکی موضوع ماده 9 قانون 2 جداگانه تهیه و تدوین خواهد شد.

ماده 8- چنانچه اجرای این آیین‌نامه‌ها در آینده با اشکالاتی مواجه شود و یا ذکری از بعضی موارد نشده باشد موارد اشکال و ابهام اصلاح و اصلاحیه پس از تصویب شورای معاونان توسط وزارت بهداری اعلام خواهد شد.

ماده 9- با توجه به ماده 8 قانون اصلاح خدمت خارج از مرکز پزشکان و دندان‌پزشکان و داروسازان مصوب 60/3/4 مجلس شورای اسلامی خدمت انجام یافته موضوع قانون خدمت نیروی انسانی، درمای و بهداشتی مصوب 1358/9/24 شورای انقلاب اسلامی ایران در کلیه نقاط کشور از جمله مناطق مذکور در مواد یک و دو تبصره ماده 3 قانون اصلاح خدمت خارج از مرکز پزشکان و دندان‌پزشکان و داروسازان جزو خدمت خارج از مرکز آنان محسوب خواهد شد.

- ماده یک در تاریخ 1364/5/1 اصلاح شده است.

- ماده نه در تاریخ 1363/4/12 به آیین‌نامه الحق گردیده است.

- ماده دو آیین‌نامه خلاف ضوابط قانون خدمت خارج از مرکز پزشکان، دندان‌پزشکان و داروسازان می‌باشد لذا اعتبار قانونی ندارد.

تفسیر مجلس شورای اسلامی راجع به ماده یک قانون اصلاح خدمت خارج از مرکز پزشکان و دندان‌پزشکان و داروسازان

تبصره ماده 1 قانون اصلاح خدمت خارج از مرکز پزشکان و دندان‌پزشکان و داروسازان مصوب 4/3/1360 صراحت دارد که فقط کسانی که دارای پروانه دائم پزشکی می‌باشند، از شمول قانون مستثنی بوده و لاغیر.

تفسیر قانونی فوق در جلسه روز سه شنبه نوزدهم آبانماه یکهزار و سیصد و شصت به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

تفسیر قانونی مجلس شورای اسلامی پیرامون قانون اصلاح خدمت خارج از مرکز پزشکان و دندان‌پزشکان و داروسازان مصوب 1360/3/4

سؤال 1- با توجه به تبصره ماده 6 قانون مذکور که مدت سه سال خدمت خارج از مرکز جهت زنان پزشک و دندان پزشک و داروساز و صاحبان حرف وابسته پزشکی تعیین نموده است استعلام می‌گردد که آیا با رعایت تنفیذ قانون خدمت نیروی انسانی، بهداشتی و درمانی کشور مصوب 58/9/24 شورای انقلاب در قانون فوق الذکر مشمولین انان فارغ التحصیل بعد از 60/3/4 شوهردار آیسا بایستی یکسال از مدت سه سال مذکور طبق مصوب 58/9/24 وزارت بهداری خدمت کرده و 2 سال باقیمانده را براساس قانون 60/3/4 در مناطق محاذ در بخش دولتی و یا خصوصی خدمت نمایند و یا آنکه تمامی مدت 3 سال را منحصرآ در استخدام وزارت بهداری بوده باشند و یا تمامی سه سال را به عنوان خدمت خارج از مرکز در بخش خصوصی و عمومی ولی فقط در مناطق محاذ اشتغال داشته باشند و یا اصولاً معاف از خدمت نیروی انسانی (موضوع خدمت 3 ساله) و خدمت خارج از مرکز (2 یا 3 سال) می‌باشند؟

«نظر کمیسیون»

با توجه به تبصره 2 لایحه قانونی خدمت نیروی انسانی درمانی و بهداشتی زنان شوهردار از شمول آن معاف می‌باشند بنابراین خارج از مرکز زنان شوهردار 3 سال می‌باشد که می‌توانند در مناطق مجزا در بخش خصوصی و یا عمومی کار کنند و در مورد زنان شوهرداری که همسرانشان راضی به انجام خدمت آنان در نقاط محاذ نیستند انجام خدمت مزبور منوط به تشخیص احتیاج به خدمات آنها از طرف وزارت بهداری است.

سؤال 2- با توجه به قانون 58/9/24 و قانون 60/3/4 آیا مشمولینی که در حالت انجام خدمت وظیفه می‌باشند می‌توانند در مطب و یا مؤسسات درمانی خصوصی در ساعت‌های غیراداری و در نقاط مجاز خدمت کنند یا خیر؟

»نظر کمیسیون«

مشمولینی که خدمت وظیفه را انجام می‌دهند در ساعت‌های غیراداری در نقاط مجاز می‌توانند در مطب و یا مؤسسات درمانی خصوصی خدمت کنند مشروط به اینکه بهداری نتواند ساعت‌های آزاد آنها را خرید خدمت نماید.

سؤال 3- با توجه به قانون 58/9/24 آیا پرسنل دائمی ارتش در طول سه سال اول خدمت پس از فراغت از تحصیل دانشکده‌های مربوطه (پزشکی، داروسازی وغیره) می‌توانند در مطب و یا مؤسسات درمانی خصوصی ولی در نقاط مجاز خدمت کنند یا خیر؟

»نظر کمیسیون«

بلی، در نقاط مجاز می‌توانند.

سؤال 4- پزشکان و مشمولین متخصصی که سابقه خدمات پزشکی در 58/9/24 بیشتر از 3 سال دارند ولی تاریخ فراغت از تحصیل آخرین درجه تخصص نامبرده‌گان پس از 60/3/4 می‌باشد ولی فاقد پرونده دائمی هستند چه حالی را خواهند داشت؟ زیرا اولاً نامبرده‌گان چون پرونده دائم ندارند مشمول قانون 60/3/4 60 می‌باشند ولی از طرفی به علت وجود خدمات پزشکی بیش از 3 سال طبق تبصره ماده 8 همان قانون از شمول قانون 3 ساله مصوب 58/9/24 معاف می‌باشند. آیا نامبرده‌گان با وجود چنین معافیتی می‌توانند اخذ پرونده دائم نموده تا مآلًا از خدمت موضوع قانون 60/3/4 معاف گردند یا خیر؟

»نظر کمیسیون«

بایستی دو سال بقیه خارج از مرکز را انجام دهد، مشروط به اینکه مدت خدمت قبلی وی در مناطق مجاز بوده باشد.

تفسیر قانونی فوق در جلسات سی ام دیماه 1360 و بیست و چهارم فروردین ماه 1361 مجلس شورای اسلامی تصویب و شورای محترم نگهبان تأیید نموده است.

تفسیر قانونی مجلس شورای اسلامی پیرامون اجرای قانون اصلاح خدمت خارج از مرکز پزشکان و دندانپزشکان و داروسازان و قانون خدمت نیروی انسانی درمانی و بهداشتی

1- سوال - مشمولینی که طبق ماده 3 قانون اصلاح خدمت خارج از مرکز پزشکان و دندانپزشکان و داروسازان مصوب 60/3/4 مجلس شورای اسلامی با تصویب کمیسیون مربوطه اجازه استخدام به مرکز دانشگاهی داده می‌شوند آیا حق اشتغال در بخش خصوصی در غیر ساعت‌های اداری و یا حق دایر کردن مطب و امثال‌هم را دارند یا خیر؟

جواب سؤال اول

با توجه به ماده 3 قانون اصلاح خدمت خارج از مرکز پزشکان اجازه استخدام این قبیل مشمولین را کمیسیون مشترک بهداری و آموزش عالی مجلس شورای اسلامی تصویب می‌نماید و تاکنون موردی به کمیسیون مشترک ارائه نشده است در صورت تصویب کمیسیون مشترک بهداری و آموزش عالی مجلس شورای اسلامی مسلمان این قبیل افراد حق اشتغال در بخش خصوصی و یا حق دایر کردن مطب را نخواهند داشت.

2- سوال - اجازه استخدام نامبرده‌گان آیا موجب معافیت از شمول قانون انجام خدمت سه ساله مصوب شورای انقلاب و انجام خدمت پنج ساله مصوب 60/3/4 مجلس شورای اسلامی می‌باشند. یا خیر؟

جواب سؤال دوم

اجازه استخدام متخصصین و مدرسین علمی موضوع ماده 3 که به تصویب کمیسیون مشترک بهداری و آموزش عالی مجلس شورای اسلامی رسیده است مدام که در مرکز آموزشی خدمت می‌نمایند موجب معافیت از شمول قانون انجام خدمت سه ساله مصوب 58/9/24 شورای انقلاب و انجام خدمت 5 ساله مصوب 60/3/4 مجلس شورای اسلامی می‌باشند.

3- سؤال - با توجه به اینکه حقوق مشمولین انجام خدمت سه ساله که به موجب ماده 8 قانون مصوب 60/3/4 تنفيذ گردیده است همطراز با مستخدمین مشمول قانون استخدام کشوری می‌باشند آیا گروه محقق و مدرس علمی مورد نياز دانشگاهها نيز باید در طول سه سال اول خدمت از حقوقی معادل حقوق مستخدمین مشمول قانون استخدام کشوری برخوردار گرددند، يا خير؟

جواب سؤال سوم

اجازه استخدام مشمولین فوق را کمیسیون مشترک بهداری و آموزش عالی مجلس شورای اسلامی با توجه به نياز و ضرورت تصویب می‌نماید حقوق و گروه استخدامی نامبردگان تابع مقررات مؤسسه درخواست کننده می‌باشد.

تفسیر قانونی فوق در جلسه روز یکشنبه بیستم دیماه يکهزار و سیصد و شصت مجلس شورای اسلامی تصویب و به تأیید شورای محترم نگهبان رسیده است.

تفسیر قانونی مجلس شورای اسلامی راجع به قانون خدمت نیروی انسانی،

درمانی و بهداشتی مصوب 1358/9/24 و قانون اصلاح خدمت خارج از مرکز

پزشکان و دندانپزشکان و داروسازان مصوب 1360/3/4

الف - در موضوع قانون خدمت نیروی انسانی، درمانی و بهداشتی مصوب 24/9/1358

1- مشمولان اناث که در زمان تصویب قانون شوهر نداشته‌اند و بعد شوهر اختیار نموده‌اند آیا مشمول معافیت موضوع تبصره 2 ماده 1 قانون هستند يا خير؟ و بايستی مدت موضوع قانون را خدمت نمایند.

(مشمولان اناث که بعداً شوهر اختیار می‌نمایند، از زمان داشتن شوهر مشمول معافیت موضوع تبصره 2 ماده 1 قانون هستند).

2- با وجود ماده 8 قانون وظیفه عمومی کسانی که دوره آموزشگاهها یا دانشکده‌های افسری را طی کرده‌اند و سال هم در شهرهای مجاز خدمت نموده‌اند و این مدت جزو خدمت زیر پرچم آنان تلقی شده است، آیا باید یکسال باقیمانده را در شهرهای مجاز خدمت کنند يا 3 سال را.

(کسانی که دوره آموزشگاهها یا دانشکده‌های افسری را طی کرده‌اند و این مدت جزو خدمت زیر پرچم آنها محسوب شده است باید یکسال باقیمانده را در شهرهای مجاز خدمت کنند، به استثنای کادر ثابت ارتش).

3- با توجه به اینکه خدمات پزشکی در شهرستانهای مجاز به مدت 3 سال قبل از 1358/9/24 مشمول معافیت از خدمت 3 ساله طبق تبصره ماده 8 قانون اصلاح خدمت خارج از مرکز پزشکان و دندانپزشکان و داروسازان خواهد بود آیا خدمت زیر پرچم انجام شده در شهرهای واحد دانشگاه نیز مشمول مدت مذکور خواهد بود؟ و همچنین مدت خدمت در پادگانهای ارتشی در شهرهای دانشگاهی که خدمت پزشکی هم بعضاً همراه داشته است، جزو این خدمات پزشکی تلقی می‌شود يا خير؟ و اصولاً آیا تمامی مدت خدمت در این مورد مشمول تبصره ماده 8 قانون اخیرالذکر خواهد بود يا فقط مدتی که خدمت پزشکی در شهرهای مجاز غیردانشگاهی انجام شده است؟

(با توجه به ماده 2 قانون مصوبه شورای انقلاب مدت 2 سال خدمت زیر پرچم از جمع 3 سال خدمت مذکور کسر می‌شود).

4- در مورد افسران و پرسنل کادر نیروهای مسلح که مشمول قانون انجام خدمت 3 ساله نیز می‌باشند، و بعضاً به علت نياز نیروهای مزبور در شهرهای واحد دانشگاه شاغل می‌گرددن، چه راهنمایی در اين مورد وجود دارد، آیا نیروها موظف به اجرای اين فانونند و يا می‌توان شهرهای مذکور را مشمول نيازهای دستگاههای دولتی دانست و اجازه خدمت در مراکز مورد نياز نیروها را ولودر شهرهای دانشگاهی داد؟

(افسران و پرسنل کادر نیروهای مسلح با توجه به نياز ارتش در مناطق نيازمند انجام وظیفه می‌نمایند).

5- آیا کسانی که تا قبل از تاریخ 58/9/24 خدمات پزشکی خود را به مدت کمتر از 3 سال انجام داده‌اند، طبق تبصره ماده 8 قانون اصلاح خدمت خارج از مرکز پزشکان و دندانپزشکان و داروسازان باید کسری مدت تا 3 سال را انجام دهند يا مجدداً می‌بایستی كل 3 سال خدمت را انجام دهند؟

(با توجه به ماده 2 لایحه قانونی خدمت نیروی انسانی درمای و بهداشتی، می‌بایستی کل سه سال خدمت را با کسر مدت خدمت زیر پرچم انجام دهند).

6- آیا خدمت در بیمارستان و درمانگاههای خارج از کشور هلال احمر را می‌توان جزو خدمت در نقاط محروم و نیازمند تلقی نمود یا خیر؟

(طبق تشخیص وزیر بهداری پذیرفته خواهد شد).

ب - در موضوع قانون اصلاح خدمت خارج از مرکز پزشکان و دندانپزشکان و داروسازان.

7- آیا خدمت 3 ساله موضوع تبصره ماده 6 قانون مصوب 60/3/4 در ارتباط با طبقه نوسان بطور عام بوده یا بانوان شوهردار از آن مستثنی هستند؟

(با توجه به تبصره 2 لایحه قانونی خدمت نیروی انسانی درمانی و بهداشتی زنان شوهردار از شمول آن معاف می‌باشند بنابراین خارج از مرکز زنان شوهردار 3 سال می‌باشد که می‌توانند در مناطق مجاز در بخش خصوصی و یا عمومی کار کند و در مورد زنان شوهرداری که همسرانشان راضی به انجام خدمت آنان در نقاط محاز نیستند، انجام خدمت مزبور منوط به تشخیص احتیاج به خدمات آنها از طرف وزارت بهداری است.

تفسیر قانونی فوق در جلسات سی ام دیماه 1360 و بیست و چهارم فروردین ماه 1361 مجلس شورای اسلامی تصویب و به تأیید شورای نگهبان رسیده است.